

An abstract watercolor illustration featuring several large, overlapping, shell-like or petal-like shapes. These shapes are filled with vibrant colors (green, blue, pink, orange, yellow) and have thin, dark lines radiating from the center, creating a striped effect. A large, solid yellow circle is positioned in the upper left background. The overall composition is dynamic and colorful, with a mix of organic and geometric forms. The text "Vain omaan käyttöön" is overlaid in the center in a white, serif font.

Vain
omaa
käyttöön

Vain omaan käyttöön

Antologia

Tampereen seudun työväenopiston

Viita-akatemian vuosikurssi 2024–2027

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § (”tekstin- ja tiedonlouhinta”) mukaisesti on kielletty.

© Viita-akatemian opiskelijat 2024–2027

Toimitus Juha Kilpiä, Mervi Murtonen, Liisa Neronen
 ja Tiina Saarelainen

Kansikuva Katri Mononen

Taitto Juha Kilpiä

Kustantaja BoD · Books on Demand, Mannerheimintie
 12 B, 00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273,
 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-8919-3

Sisällys

Esipuhe	5
Katri Mononen: <i>Painoin korvan kiinni taloon</i>	6
Sirpa Paso: <i>Minun äitini</i>	14
Liisa Neronen: <i>Viisi raappaletta</i>	22
Matti Keskiluokka: <i>Vieras</i>	28
Tiina Saarelainen: <i>Kerttu Salonojan tavallinen elämä</i>	36
Elina Uusitalo: <i>Minä, sinä, hän</i>	42
Mervi Janhunen: <i>Grazy Woman</i>	48
Raisa Koivusalo: <i>7 tekstiä välitilasta välitilassa</i>	54
Jonna Jauhiainen: <i>Hätäkeskus</i>	62
Johanna Keltto: <i>Sekalaisia</i>	70
Mervi Murtonen: <i>Sekunnit ja tunnit</i>	76
Juha Kilpiä: <i>Kuolemamme</i>	84
Maria Tuokko: <i>Suntion käsissä</i>	92
Viia Valtonen: <i>Toisiinsa linkenevat</i>	102
Kirjoittajien esittely	108

Esipuhe

Kirjoittaa säännöllisesti, enemmän tai tavoitteellisesti on monen kirjoittajan haave. Usein kirjoituskurssi antaakin kirjoittajalle paljon – kehittäviä harjoituksia, syyn ottaa aikaa kirjoittamiseen ja mahdollisuuden palautteeseen.

Tampereen seudun työväenopiston Viita-akatemia on suomalaisella vapaan sivistystyön kentällä poikkeuksellinen kirjoittajakoulutus pitkän kestdnsa vuoksi. Kolmivuotisen koulutuksen aikana ehtii kirjoittaa monenlaista ja oppii taitavaksi palautteen antajaksi. Luottamus omiin taitoihin lisääntyy ja kirjoittajaidentiteetti vahvistuu. Uskallus pitää omaa kirjoittamista tärkeänä asiana tai suhtautua siihen ”vakavasti”, tavoitteellisestikin, kasvaa.

Viita-akatemiassa pääasiallinen työskentelymuoto on tekstipaja, jossa kirjoittajat antavat palautetta toisilleen. Palautekeskustelua varten toisten tekstit on luettava ja kommentoitava huolellisesti etukäteen. Palautteen tavoitteena on kannustaa ja auttaa kurssikaveria työstämään tekstiään.

Ennen muuta kirjoittaja saa Viita-akatemiasta kirjoittajayhteisön, viiteryhmän, jonka kanssa on mahdollisuus kokoon-tua jatkossakin tekstien äärelle. Sillä harva teksti – tai kirja – syntyy pelkästään yksin kirjoittaen. Useimmiten taustalla on esilukijoita, keskusteluita ja uudelleen kirjoittamista.

”Kirjoittajan arvokkain pääoma on hänen oma näkökulmansa”, toteaa kirjailija Niina Hakalahti luovan kirjoittamisen oppaassaan *Syön aamupalaksi Eiffel-torneja* (2018). Tässä antologiassa päästään kurkistamaan 14 kirjoittajan ainutlaatuiseen näkökulmaan.

Maria Tyni, Viita-akatemian opettaja

Painoin korvan kiinni taloon

Katri Mononen

asuin talossa jossa oli salaovi
sen huomasi jos siirsi ämpäreitä ja vessapaperipakkaukset

ovi löytyi komeron sisältä
takaa avautui huone

Huoneessa säilytettiin.

vierivää ruukkua
se vyöryi kaltevalla lattialla
kolinan saattoi kuulla kun
painoi korvansa portaaseen

se rullasi ja rahisi
piirsi terrakottaviivaa
sisäkkäisiä ympyröitä
renkaita kuin kaikkia aikoja näyttävä kello

kuin peltokuvio
sammakkosormiset avaruusolennot

salaoven takana
rispaantunut matto kudottiin
uudelleen
selässä saattoi lentää ja
asettua ruukun tielle

mutta ruukku osasi väistää sitten
jatkoi radallaan

talossa asui muitakin ja
minä hiivin käytävillä
selkä litteänä seiniä myöten
tartuin puupaneeleihin

huomasin että välissä on vaikka kuinka
tilaa kulkea

höyrynä ja henkäyksenä
soitin tiukuja
kalistin hampaita

katseita oli kaikkialla ja he vain
luulivat ettei kukaan valvo

yksityisiä toimituksia

antoivat päivien kulua
valuttivat liikaa vettä

olen siirtynyt viemäreihin
siellä minä kasvan

tapahtui siellä muutakin
talossa jossa oli vierivä ruukku
ja tuijottavat jätevedet

pakastimesta
paljastui jäätynyt kylä
pakeneva väkijoukko

jähmettynyt sijoilleen
lihaksissa ponnistuksen kireys
juuri loikkaamassa
yli jäätyneen rajan

verenkierron rippeet ojennetussa raajassa
ilmaan huurtunut

pakokauhu
kuin pakkasilmaan heitetty kiehuva vesi

roikun ikkunalaudasta
painan nenän kiinni lämpölasiin
puran ympäriltä laudat
päästän tuulen sisään

ja linnut

ne sotkevat,
höyhentävät
nokkivat patjoista

kunnes tuupertuvat

oikea lintukaaos

nature morte

risujalat kohti kattoa

tästä ei saa laatukuvaa
valo tulee väärästä kulmasta
lunnunpaskaa kahvikupeissa, peileissä
genelecit pilalla

minä olen luonnonvoima

sanoi miestaiteilija

joskus

ja antoi maalin roiskua

joku näki siinä fraktaaleja

mutta minä näin silloin lintuja

talo oli sellainen
joka kutisi helposti
sen hytkyvä nauru
lasilinnut putoilivat oksiltaan
huoneet vaihtoivat paikkaa
kellareissa säilötyt päivät
sormista puhkeavat lehdet

antaa tämän talon kasvaa
haaroittua

Vain omaan käyttöön on antologia,
joka kokoaa yhteen novelleja, runoja
ja raapaleita 14 kirjoittajan kynästä.

Viita-akatemia on Tampereen
seudun työväenopiston
kolmivuotinen kirjoittajakoulu,
joka on perustettu vuonna 1989.

Tämän antologian kirjoittajat
aloittivat opintonsa
Viita-akatemiassa vuonna 2024.

9 789528 089193

